

Περιεχόμενα

Πρόλογος.....	3
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Εισαγωγή – Γενικά.....	4
1.1. ΤΡΙΚΑΛΑ.....	4
1.2. ΧΡΟΝΟΓΗΣΗ ΚΤΙΡΙΟΥ.....	8
1.2.1. Απόπειρα χρονολόγησης.....	8
1.2.2. Ιστορικά στοιχεία.....	9
1.3. ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ.....	10
1.3.1. Κτίριο Α.....	10
1.3.2. Κτίριο Β.....	21
1.3.3. Κτίριο Γ.....	21
1.3.4. Κτίριο Δ.....	23
1.3.5. Περιβάλλον χώρος.....	24
1.4. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ.....	25
1.4.1. Κτίριο Α.....	25
1.4.2. Κτίρια Β-Γ-Δ.....	29
1.4.3. Περιβάλλον χώρος.....	33
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Εκτίμηση προβλημάτων.....	35
2.1. ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ.....	35
2.2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ.....	35
2.2.1. Κτίρια.....	35
2.2.2. Περιβάλλον χώρος.....	41
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Προτάσεις αποκατάστασης των κτιρίων.....	42
3.1. ΣΚΟΠΟΣ – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ.....	42
3.2. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ.....	42
3.3. ΔΟΜΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ.....	44
3.4. ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ ΧΩΡΟΥ.....	47
Συμπεράσματα.....	48
Βιβλιογραφία.....	49

Πρόλογος

Το βασικό θέμα της μελέτης μας αυτής είναι η αξιοποίηση και η αλλαγή χρήσης των κτισμάτων των παλαιών φυλακών Τρικάλων με σκοπό την εκμετάλλευση του χώρου αυτού από τους δημότες της πόλης αλλά κι από επισκέπτες του νομού Τρικάλων. Πέρα από την αλλαγή χρήσης των κτιρίων, κρίνεται απαραίτητο η αποτύπωση, η χρονολόγηση, η διάγνωση των προβλημάτων και η αποκατάστασή τους.

Ο κύριος λόγος που επιλέξαμε αυτό το θέμα είναι η εκμάθηση του τρόπου με τον οποίο πρέπει να προσεγγίζουμε κατασκευές με μακρά ιστορία. Ένας επιπλέον λόγος για να ασχοληθούμε με αυτή την μελέτη είναι η απόκτηση γνώσεων για την ιστορία των Τρικάλων, την αρχιτεκτονική ιστορία των Τρικάλων αλλά και για τον ενεργειακό σχεδιασμό. Τέλος ελπίζουμε η μελέτη μας αυτή να έχει ανταπόκριση και να αξιοποιηθεί.

Για την απλούστερη μελέτη της εργασίας, κρίθηκε απαραίτητο η διάρθρωση της εργασίας μας σε κεφάλαια, με τον εξής τρόπο:

- Αναφορά στην πόλη των Τρικάλων
- Χρονολόγηση και ιστορία του κτιρίου
- Γενική περιγραφή των κτιρίων
- Αναλυτική περιγραφή των κτιρίων
- Διάγνωση των προβλημάτων
- Η μελέτη αποκατάστασης των προβλημάτων
- Και η πρόταση επαναχρησιμοποίησης.

Τα στάδια που ακολουθήθηκαν για την περάτωση της εργασίας ήταν τα εξής:

- Η απόκτηση ενός τοπογραφικού από την τεχνική υπηρεσία του Δήμου Τρικκαίων
- Η αποτύπωση των κτιρίων και η δημιουργία σχεδίων
- Καταγραφή της υπάρχουσας κατάστασης και διάγνωση των προβλημάτων
- Αναφορά στην πρόταση, δημιουργία νέων σχεδίων βασισμένα στην πρόταση και η καταγραφή λύσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο: Εισαγωγή-Γενικά

1.1. ΤΡΙΚΑΛΑ

Τα Τρίκαλα είναι πόλη της Δυτικής Θεσσαλίας, πρωτεύουσα του ομώνυμου νομού Τρικάλων. Η πόλη διασχίζεται από τον ποταμό Ληθαίο, ο οποίος αποτελεί παραπόταμο του Πηνειού (το ποτάμι της λησμονιάς δηλαδή, γιατί όταν οι νεκροί έπιναν από τον ποταμό Λήθη, ένας εκ των πέντε (5) ποταμών του Άδη, στην ελληνική μυθολογία και υποδεέστερη θεότητα, λησμονούσαν).

Εικόνα 1.1: Ο ποταμός Ληθαίος

Ο Δήμος Τρικκαίων περιλαμβάνει, με την εφαρμογή του ‘Καλλικράτη’ στις πρόσφατες εκλογές, τα εξής δημοτικά διαμερίσματα:

- Δημοτικό διαμέρισμα Τρικάλων, με πληθυσμό 51.627 κατοίκους
- Δημοτικό διαμέρισμα Καλλιδένδρου, με πληθυσμό 2.456 κατοίκους
- Δημοτικό διαμέρισμα Παραληθαίων, με πληθυσμό 3.689 κατοίκους
- Δημοτικό διαμέρισμα Παληοκάστρου, με πληθυσμό 3.461 κατοίκους
- Δημοτικό διαμέρισμα Μεγάλων Καλυβίων, με πληθυσμό 3.169 κατοίκους
- Δημοτικό διαμέρισμα Εσταιώτιδας, με πληθυσμό 2.976 κατοίκους
- Δημοτικό διαμέρισμα Κόζιακα, με πληθυσμό 2.894 κατοίκους
- Δημοτικό διαμέρισμα Φαλωρείας, με πληθυσμό 4.085 κατοίκους.

Σύμφωνα με την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, στην απογραφή του 2001, ο Δήμος Τρικκαίων έχει συνολικό πληθυσμό 73.069 κατοίκους και έκταση 3.367 χλμ. Ο Ληθαίος ποταμός και η Κεντρική Γέφυρα, η οποία ενώνει την κεντρική πλατεία με τον πεζόδρομο της Ασκληπιού, κατασκευασμένη το 1886 από Γάλλους μηχανικούς. Χαρακτηριστικό και το άγαλμα του Ασκληπιού πάνω στην ομώνυμη γέφυρα του Ληθαίου καθώς και τα εντυπωσιακά σιντριβάνια στον Ληθαίο ανάμεσα από την κεντρική γέφυρα και την γέφυρα του Ασκληπιού. Ο Ληθαίος ποταμός επιτείνει την γραφικότητα της πόλης με τις καταπράσινες όχθες του, καθώς διασχίζει το κέντρο αυτής.

Εικόνα 1.2: Η γέφυρα και το άγαλμα του Ασκληπιού

Η περιοχή των Τρικάλων κατοικείται από τους προϊστορικούς χρόνους, και οι πρώτες ενδείξεις ζωής, στο σπήλαιο της Θεόπετρας, φτάνουν ως το 49.000 π.Χ. περίπου. Έχουν επίσης ανακαλυφθεί νεολιθικοί οικισμοί από το 6.000 π.Χ. στο Μεγάλο Κεφαλόβρυσο και άλλες τοποθεσίες.

Η πόλη των Τρικάλων είναι χτισμένη πάνω στην αρχαία πόλη *Τρίκκα* ή Τρίκκη, που ιδρύθηκε γύρω στην 3η χιλιετία π.Χ. και ονομάστηκε έτσι από τη νύμφη Τρίκκη, κόρη του Πηνειού ή κατ' άλλους του Ασωπού ποταμού. Η πόλη ήταν σημαντικό κέντρο της αρχαιότητας, καθώς εδώ έζησε και έδρασε ο Ασκληπιός, υιός του Απόλλωνα και της Κορωνίδος, ο οποίος ήταν και βασιλιάς της πόλης (σήμερα αποτελεί έμβλημα του Δήμου Τρικκαίων). Στην περιοχή υπήρχε μάλιστα ένα από τα σημαντικότερα και αρχαιότερα Ασκληπιεία της εποχής. Η πόλη φέρεται επίσης στην *Ιλιάδα* του Ομήρου να συμμετέχει στον Τρωϊκό πόλεμο στην πλευρά των Ελλήνων, με τριάντα πλοία και αρχηγούς τους γιατρούς γιούς του Ασκληπιού Μαχάωνα και Ποδαλείριο. Η πόλη υπήρξε πρωτεύουσα βασιλείου κατά τη μυκηναϊκή εποχή και αργότερα αποτέλεσε κέντρο του κράτους της Εστιαώτιδας που καταλάμβανε περίπου τη σημερινή έκταση του νομού Τρικάλων και περιγράφεται από το γεωγράφο Στράβωνα.

Κατά τους ιστορικούς χρόνους η πόλη της Τρίκκης και η γύρω περιοχή του ποταμού γνώρισε ανάπτυξη. Έπεσε στα χέρια των Περσών το 480 π.Χ. ενώ περίπου δέκα χρόνια αργότερα προσχώρησε στη νομισματική ένωση Θεσσαλέων. Το 352 π.Χ. ενώθηκε με τη Μακεδονία του Φιλίππου Β'. Έγινε θέατρο σκληρών μαχών ανάμεσα σε Μακεδόνες και Ρωμαίους, κατά την εισβολή των τελευταίων στην Ελλάδα, καθώς ο Φίλιππος Ε' και ο γιος του Περσέας προσπαθούσαν να την κρατήσουν ελεύθερη, χωρίς τελική επιτυχία αφού το 168 π.Χ. κατακτήθηκε.

Τους πρώτους μετά Χριστό αιώνες η πόλη και η περιοχή γνώρισε όλους τους τότε εισβολείς στο Βαλκανικό χώρο: Γότθους (396), Ούννους (447), Σλάβους (577), Βούλγαρους (976-1025), Νορμανδούς (1081), Καταλανούς (1309-1311) και από το 1204 τους Φράγκους, ενώ για ένα σύντομο διάστημα ξαναγύρισε στη Βυζαντινή Αυτοκρατορία και το Δεσποτάτο της Ηπείρου. Στις αρχές της χιλιετίας η πόλη παρουσιάζεται για πρώτη φορά με το σημερινό της όνομα, *Τρίκαλα*, στην Αλεξιάδα της Άνας Κομνηνής. Η πόλη κατακτάται τελικά από τους Οθωμανούς το 1393, και μετά από μια παρατεταμένη περίοδο παρακμής γίνεται σημαντικό κέντρο οικοτεχνίας, με ονομαστά μάλλινα υφαντά και προϊόντα δέρματος. Επίσης αποτέλεσε σημαντικό πνευματικό κέντρο, καθώς για ένα μεγάλο μέρος της Τουρκοκρατίας (1543-1854) λειτούργησε εδώ η Σχολή Τρίκκης (και αργότερα *Ελληνική Σχολή*) στην οποία δίδαξαν γνωστοί δάσκαλοι της εποχής, όπως ο Διονύσιος ο Φιλόσοφος. Στις 23 Αυγούστου του 1881 με τη Συνθήκη της Κωνσταντινούπολης, η πόλη περνάει σε ελληνική κυριαρχία όπως και η υπόλοιπη Θεσσαλία και η Ήπειρος. Θα ξαναβρεθεί υπό Τουρκική κυριαρχία με τον Ελληνοτουρκικό πόλεμο του 1897 για ένα περίπου χρόνο, μέχρι την τελική της ενσωμάτωση στην Ελλάδα (1898).

Εικόνα 1.3: Ο πεζόδρομος της Ασκληπιού αλλά παλαιά

Στη συνέχεια τα Τρίκαλα έπαιξαν βασικό ρόλο στις αγροτικές κινητοποιήσεις των αρχών του 20ου αιώνα εναντίον των τσιφλικιάδων, και υπήρξαν ο τόπος ίδρυσης του πρώτου Γεωργικού Συνεταιρισμού στην Ελλάδα, το 1906. Υπήρξαν επίσης τόπος δράσης της Εθνικής Αντίστασης κατά τη διάρκεια της κατοχής. Από τα Τρίκαλα καταγόταν ο στρατηγός του ΕΛΑΣ Στέφανος Σαράφης. Στα Τρίκαλα επίσης εκτέθηκε σε δημόσια θέα το κεφάλι του Άρη Βελουχιώτη μετά το θάνατό του. Η πόλη απελευθερώθηκε από τη ναζιστική κατοχή στις 18 Οκτώβρη του 1944.

Παρακάτω αναφέρουμε κάποιες σημαντικές προσωπικότητες που κατάγονται από το νομό των Τρικάλων.

Από τα Τρίκαλα κατάγονται πολλοί γνωστοί μουσικοί και ερμηνευτές, όπως οι:

- Βασίλης Τσιτσάνης,
- Κώστας Βίβρος,
- Απόστολος Καλδάρης,
- Χρήστος Κολοκοτρώνης,
- Δημήτρης Μητροπάνος,
- Μπάμπης Μπακάλης,
- Γιώργος Σαμολαδάς,
- η σολίστ Αλεξάνδρα Παπαστεφάνου,
- ο σολίστ του πιάνου Δημήτρης Σγούρος και
- ο βαρύτονος Δημήτρης Καβράκος.

Αθλητές που κατάγονται από την πόλη είναι οι:

- πρώην κάτοχοι παγκοσμίων ρεκόρ του άλματος επί κοντώ Χρήστος Παπανικολάου και
- του ακοντισμού Σοφία Σακοράφα,
- ο ολυμπιονίκης της ποδηλασίας Δημήτρης Γεωργαλής,
- ο δρομέας Περικλής Ιακωβάκης
- ο πρώην διεθνής καλαθοσφαιριστής Ευθύμης Ρεντζιάς

οι πρώην διεθνής ποδοσφαιριστές:

- Σωτήρης Κυργιάκος
- Λάμπρος Χούτος
- Γιώργος Βακουφτσής

και άλλοι.

Εικόνα 1.4: Ο μουσικός Βασίλης Τσιτσάνης

1.2. ΧΡΟΝΟΛΟΓΗΣΗ ΚΤΙΡΙΟΥ

1.2.1. Απόπειρα χρονολόγησης

Η χρονολόγηση των κτιρίων μας δεν μπορεί να είναι ακριβής διότι η κατασκευή του κάθε κτίσματος χάνεται στο πέρασμα των χρόνων. Η κατασκευή των κτισμάτων αυτών, πιστεύεται, ότι είναι στην περίοδο της Τουρκοκρατίας πριν από την κατασκευή του Κουρσούμ Τζαμί από το Σινά Πασά (γύρω στο 1550 το συγκεκριμένο τζαμί έχει κηρυχτεί από την UNESCO μνημείο πολιτιστικής κληρονομιάς).

Εικόνα 1.5: Το Κουρσούμ Τζαμί στα Τρίκαλα που βρίσκεται δίπλα στο κτίριο των φυλακών

1.2.2. Ιστορικά στοιχεία

Το κτίριο αυτό χρησιμοποιήθηκε από τον Ελληνικό στρατό το 1881 σαν στρατώνας ευζώνων μέχρι την προσωρινή κατοχή της πόλης από τους Τούρκους. Από ένα ρεπορτάζ της εφημερίδας «Θάρρος» πληροφορούμαστε πως οι φυλακές λειτουργούσαν στο υπάρχον κτίριο από το 1895, δηλαδή χρησιμοποιήθηκαν για πρώτη φορά σαν φυλακές από τους Τούρκους κατά τον πόλεμο του 1897. Από το 1895 έως το 2006 λειτουργούσε ως σωφρονιστικό ίδρυμα μέχρι την μετεγκατάσταση των φυλακών σε νέο κτίριο.

Τα κτίρια και ο περιβάλλον χώρος είναι περιουσία του Δήμου Τρικκαίων ύστερα από ανταλλαγή με το Υπουργείο Δικαιοσύνης με την παραχώρηση ανάλογης έκτασης για την μετεγκατάσταση των φυλακών.

Οι παλιές φυλακές Τρικαίων

Εικόνα 1.6: Η Βορειοδυτική όψη των παλαιών φυλακών

Εικόνα 1.7: Πανοραμική φωτογραφία των κτιρίων

1.3. ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

1.3.1. Κτίριο Α

Το κτίριο περιβάλλεται από τρεις μεγάλους λίθινους τοίχους ύψους περίπου 4 με 5 μέτρων, στους οποίους έχει τοποθετηθεί κατά μήκος συρματόπλεγμα, και από τρία άλλα κτίρια(εικόνες 1.8,1.9,1.10,1.11,1.12,1.13,1.14). Η αρχική είσοδος στο κτίριο γίνεται από δευτερεύων κτίριο (εικόνα 1.13), το οποίο θα εξετάσουμε αργότερα(κτίριο Β), και στην έξοδο από αυτό βρίσκεται το προαύλιο των φυλακών και η κεντρική εξωτερική θύρα του κτιρίου των φυλακών. Βρίσκεται κάτω από το επίπεδο εδάφους καθώς υπάρχουν δύο σκαλοπάτια που οδηγούν στην είσοδο(εικόνα 1.15) για το κτίριο Β και στην έξοδο από αυτό άλλα έξι (εικόνα 1.16). Στη βόρεια πλευρά του οικοπέδου (στην αυλή των φυλακών) έχουν κτιστεί μεταγενέστερα κάποιοι χώροι ιατρείων και χώρων υγιεινής και δεξιά από αυτών προϋπήρχε ένα μικρό εκκλησάκι (εικόνες 1.17, 1.18).

Από πληροφορίες, μαρτυρίες και σχέδια της πολεοδομίας των Τρικάλων μπορούμε να πούμε ότι το κτίριο είναι χωρισμένο σε 2 μέρη. Το ισόγειο είναι χωρισμένο συμμετρικά με λίθινους τοίχους αριστερά και δεξιά της κεντρικής εισόδου. Κατά την περίοδο της χούντας έγινε προσθήκη ορόφου τοποθετώντας υποστυλώματα 0,30X0,30 m και δοκάρια που "δένουν" στο φέρων πέτρινο τοίχο του ισογείου και υπάρχει μια πλήρη διαφραγματοποίηση της πλάκας. Ο όροφος έχει κατασκευαστεί από λιθοδομή εξωτερικά και από τσιμεντόλιθο και τούβλο εσωτερικά. Οι τοίχοι αυτοί στηρίζονται πάνω στους λίθινους του ισογείου, έτσι ώστε να υπάρχει ομοιογένεια ανάμεσα στα δύο επίπεδα.

Εικόνα 1.8: Η βόρεια όψη του λίθινου εξωτερικού τοίχου που περιφράζει το κτίριο των φυλακών

Εικόνα 1.9: Η δυτική όψη του τείχου

Εικόνα 1.10: Η ανατολική όψη του τείχου

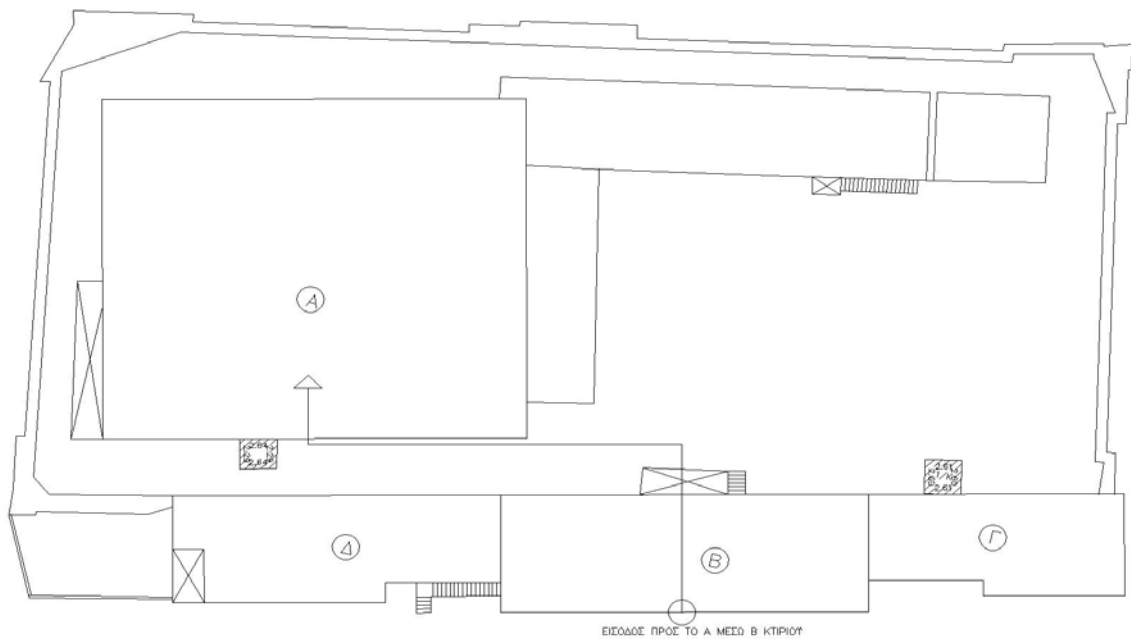
Εικόνα 1.11: Τη νότια όψη καταλαμβάνουν τα 3 κτίρια(απεικονίζεται το κτίριο Δ)

Εικόνα 1.12: Απεικονίζονται τα κτίρια Β και Γ

Εικόνα 1.13: Απεικονίζονται τα κτίρια Β και Δ

Εικόνα 1.14: Σχέδιο που απεικονίζει τη θέση των κτιρίων και την είσοδο προς το κεντρικό κτίριο των φυλακών (Α)

Εικόνα 1.15: Η Είσοδος στο κτίριο Β

Εικόνα 1.16: Η έξοδος από το κτίριο Β στο προαύλιο των φυλακών

Εικόνα 1.17: Οι χώροι υγιεινής

Εικόνα 1.18: Το εκκλησάκι και η είσοδος στα ιατρεία από εξωτερική κλίμακα

Μπαίνοντας στο κτίριο, συναντάμε τη κύρια εσωτερική κλίμακα η οποία είναι λίθινη και σκυρόδετη και οδηγεί στον όροφο(εικόνα 1.19). Πίσω από αυτή συνεχίζεται ο κεντρικός μας διάδρομος πλάτους 4 μέτρων ο οποίος οδηγεί σε ένα εργαστήριο(εικόνα 1.20). Αριστερά και δεξιά του διαδρόμου υπάρχουν 4 είσοδοι (εικόνες 1.21,1.22) που καταλήγουν σε δυο κελιά στα οποία έμεναν οι φυλακισμένοι και δύο ξυλουργεία που απασχολούνταν (εμβαδό για τον κάθε χώρο : περίπου 115 τετραγωνικά μέτρα)(εικόνες 1.23,1.24,1.25). Μέσα σε κάθε κελί και ξυλουργείο υπάρχουν χώροι υγιεινής οι οποίοι έχουν κατασκευαστεί από τούβλο(εικόνα 1.26), αλλά και τέσσερα υποστυλώματα στο κέντρο του καθενός, για στατικούς λόγους αλλά και για τη στήριξη της πλάκας του ορόφου και της στέγης. Στο κέντρο του διαδρόμου έχουν τοποθετηθεί δύο καγκελόπορτες σχηματίζοντας ένα "κεντρικό" χώρο τον οποίο χρησιμοποιούσαν οι φύλακες. Ο όροφος είναι συμμετρικά παρόμοιος με το ισόγειο μόνο που υπάρχουν μόνο τα τέσσερα κελιά.

Οι θάλαμοι δεν είναι σε πολύ καλή κατάσταση, διότι το κτίριο δε χρησιμοποιείται από το 2006 όπως προαναφέρθηκε. Παρατηρούμε ότι σε κάθε χώρο του κτιρίου, υπάρχει πλήρης ακαταστασία αφού υπάρχουν μηχανήματα και εξοπλισμοί στους οποίους απασχολούνταν οι φυλακισμένοι.

Σχέδιο όπου απεικονίζεται η κάτοψη του ισογείου

Εικόνα 1.19: Η σκάλα που οδηγεί στον όροφο

Εικόνα 1.20: Είσοδος που οδηγεί στο εργαστήριο στο τέλος του διαδρόμου

Εικόνα 1.21: Είσοδος που οδηγεί σε κελί

Εικόνα 1.22: Είσοδος που οδηγεί στα ξυλουργεία

Εικόνα 1.23: Κελί

Εικόνα 1.24: Κελί

Εικόνα 1.25: Ξυλουργείο

Εικόνα 1.26: Η πόρτα του μπάνιου που βρίσκεται σε κάθε κελί

1.3.2. Κτίριο Β

Το κτίριο αυτό έχει δύο ορόφους και έχει κατασκευαστεί από λιθοδομή. Σε αυτό εξυπηρετούνται οι επισκέπτες των φυλακισμένων, εργαζόμενοι και διευθυντές που απασχολούνται στο χώρο. Επίσης είχε και αποθηκευτικής σημασίας χαρακτήρα καθώς καταλαμβάνει μεγάλο ποσοστό τέτοιων χώρων σε ισόγειο και όροφο. Ο όροφος είναι χωρισμένος στα δύο. Η πρόσβαση για το ένα μέρος γίνεται από σκάλα που βρίσκεται εντός του κτιρίου και για το άλλο από εξωτερική κλίμακα η οποία είναι στη πρόσοψή του. Βρίσκεται πάνω από τη στάθμη εδάφους αφού υπάρχουν τα σκαλοπάτια στην είσοδο.

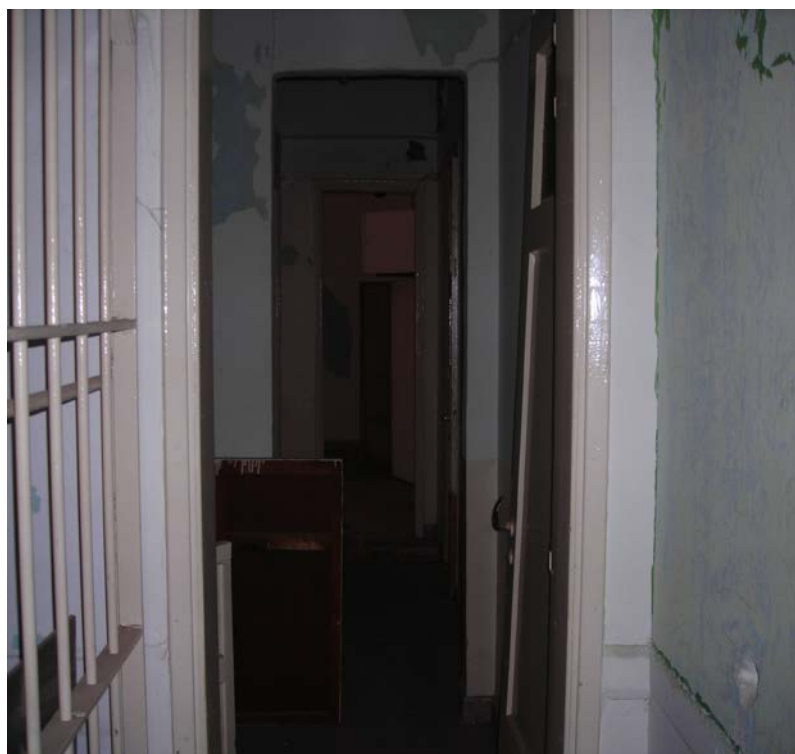
Μπαίνοντας στο κτίριο συναντάμε ένα μικρό χώλ. Αριστερά του βρίσκεται μια μικρή αποθήκη και δεξιά του το γραφείο φυλακών. Μπροστά από το χώλ βρίσκεται ο κατά μήκος του κτιρίου διάδρομος. Δεξιά του διαδρόμου(εικόνα 1.27) οδηγεί στο κτίριο Γ και συναντάμε τους χώρους υγιεινής, το επισκεπτήριο, μια αποθήκη και το χώρο αναψυχής των εργαζομένων. Το επισκεπτήριο έχει είσοδο και από το προαύλιο των φυλακών(εικόνα 1.28). Αριστερά του διαδρόμου(εικόνα 1.29) οδηγεί στη σκάλα για τον όροφο και συναντάμε δύο φυλάκεια, τα γραφεία του διευθυντή και ψυχολόγου και ένα χώρο αναμονής. Ανεβαίνοντας στο κτίριο από την εσωτερική σκάλα υπάρχει ο διάδρομος του ορόφου ο οποίος είναι χωρισμένος σε 3 μέρη από πέτρινους τοίχους και σε αυτούς έχουν τοποθετηθεί κουφώματα έτσι ώστε να συνεχίζεται ο διάδρομος. Δεξιά του διαδρόμου υπάρχουν οι αποθήκες, το δωμάτιο για τα αρχεία των φυλακών, ο ξενώνας και οι ντουζιέρες. Στο τέρμα του διαδρόμου υπάρχει ένα επιπλέον γραφείο. Η εξωτερική κλίμακα (εικόνα 1.30) οδηγεί σε ένα χώρο όπου γίνονταν οι απαραίτητες συνεδριάσεις των διευθυντών και η πρόσβασή του γίνεται αποκλειστικά από εκεί. Σήμερα ο χώρος αυτός, χρησιμοποιείται από κάποιον φωτογράφο ο οποίος εκτελεί και χρέη φύλακα.

Εικόνα 1.27: Το δεξί τμήμα του διαδρόμου

Εικόνα 1.28: Είσοδος στο επισκεπτήριο

Εικόνα 1.29: Το αριστερό τμήμα του διαδρόμου

Εικόνα 1.30: Η εξωτερική σκάλα που οδηγεί στον όροφο

1.3.3. Κτίριο Γ

Το κτίριο αυτό έχει έναν όροφο και είναι και αυτό κατασκευασμένο από λιθοδομή. Σε αυτό το κτίριο υπάρχουν τα μαγειρεία, οι τραπεζαρίες και τα ψυγεία των φυλακών. Είναι χωρισμένο στα δύο και έχει δύο ξεχωριστές προσβάσεις. Η μία πρόσβαση γίνεται από το κτίριο Β απ' όπου εξυπηρετούνταν οι εργαζόμενοι και η άλλη από το προαύλιο των φυλακών για τους φυλακισμένους(εικόνα 1.31). Αυτοί οι δύο χώροι δεν συνδέονται μεταξύ τους με καμία πόρτα και τα δυο εστιατόρια συμπεριφέρονται σαν ξεχωριστά κτίρια.

1.3.4. Κτίριο Δ

Το κτίριο αυτό έχει έναν όροφο και είναι κατασκευασμένο από λιθοδομή. Σε αυτό το κτίριο υπάρχει το γραφείο τύπου των φυλακών, μια αποθήκη και ένα χώρο για φύλακα.

Εικόνα 1.31: Η είσοδος στο εστιατόριο για τους φυλακισμένους μέσω του προαύλιου

1.3.5. Περιβάλλον χώρος

Τον περιβάλλοντα χώρο καταλαμβάνει σε μεγάλο ποσοστό το προαύλιο των φυλακών, διάφορα μικρά κτίσματα (περιμετρικά του κτιρίου Α), τα οποία είχαν κατασκευαστεί από τσιμεντόλιθο και σκυρόδεμα, τρία φυλάκια (το ένα αριστερά της εισόδου στο κτίριο Α, το δεύτερο στην έξοδο από το κτίριο Β, κάτω από το υπόστεγο και το άλλο μπροστά από το κτίριο Γ). Επίσης υπάρχουν τα ιατρεία, οι χώροι υγιεινής και το εκκλησάκι που προαναφέρθηκαν.

1.4. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

1.4.1. Κτίριο Α

Εξωτερικοί τοίχοι-επιχρίσματα-χρωματισμοί

Οι εξωτερικοί τοίχοι του ισογείου κτιρίου είναι κατασκευασμένοι από λιθοδομή διαφορετικού πάχους ανά επίπεδο. Οι τοίχοι του ισογείου έχουν πάχος 120 εκατοστών, ενώ του ορόφου 50. Όπως παρατηρούμε στη βόρεια όψη του κτιρίου (εικόνα 1.32), οι επιφάνειες των τοίχων είναι επιχρισμένες από ασβεστοκονίαμα χρώματος μπλε σε ισόγειο και όροφο και δεν είναι εμφανής η παρουσία της πέτρας, παρ' ότι έχει "ξυστεί". Την αλλαγή του επιπέδου ξεχωρίζει μια ζώνη από τραβηγτό επίχρισμα χρώματος μπλε και είναι εμφανές λόγω της εξοχής.

Εικόνα 1.32: Η βόρεια όψη του κτιρίου Α

Εξωτερικά ανοίγματα

Τα εξωτερικά ανοίγματα του ισογείου και του ορόφου είναι σχεδόν ίδια με τη μόνη διαφορά ότι αυτά του ισογείου σχηματίζουν ένα τόξο στο πάνω μέρος τους, ενώ αυτά του ορόφου είναι τελείως ορθογωνικά (εικόνα 1.33). Τα πλαίσια αυτών είναι διαμορφωμένα από λαξευτή λιθοδομή. Τα πρέκια και οι ποδιές είναι λίθινες και υπάρχει μάρμαρο σε αυτές.

Εικόνα 1.33: Η εξωτερική πόρτα του κτιρίου και ένα από τα παράθυρα του ισογείου

Εξωτερικά κουφώματα

Τα παράθυρα και η εξωτερική θύρα είναι κατασκευασμένα από σίδηρο και ξύλο και είναι όλα δίφυλλα. Σε όλα τα ανοίγματα έχουν τοποθετηθεί τμηματικά κάγκελα εφόσον εσωτερικά του κτιρίου, οι χώροι είναι αποκλειστικά για τους φυλακισμένους.

Θεμελίωση

Το βάθος της θεμελίωσης δεν θα μπορούσε να είναι εμφανές αλλά μπορεί να προσδιοριστεί με βάση ιστορικές πληροφορίες προερχόμενες από τη χρονολόγηση του κτιρίου. Οι εξωτερικές τοιχοποιίες που αποτελούνται από λιθοδομή συνεχίζουν πέραν της γραμμής εδάφους περίπου 80 εκατοστά μέχρι το πολύ 1 μέτρο σε βάθος.

Εσωτερικοί τοίχοι – Φέρων οργανισμός- Χρωματισμοί

Οι εσωτερικοί τοίχοι και γενικότερα ο φέρων οργανισμός του κτιρίου διαφέρουν στα δύο επίπεδα λόγω της επέμβασης που είχε γίνει στο κτίριο.

- Ισόγειο

Στο ισόγειο, όλοι οι εσωτερικοί διαχωριστικοί τοίχοι έχουν πάχος 120 εκατοστών και είναι κατασκευασμένοι από λιθοδομή. Υπάρχουν δύο εσωτερικοί τοίχοι οι οποίοι τρέχουν δεξιά και αριστερά της εισόδου και ένας κάθετος σε αυτός. Επίσης υπάρχουν 16 υποστυλώματα, τα οποία συνεχίζουν και στον όροφο με τα αντίστοιχα δοκάρια, για την αντοχή της πλάκας του ορόφου αλλά και της στέγης. Επομένως έχουν το ρόλο ενός επιπλέον φέροντα οργανισμού.

- Όροφος

Στον όροφο, όλοι οι εσωτερικοί τοίχοι έχουν πάχος 30 εκατοστών και είναι κατασκευασμένοι από τσιμεντόλιθο και τούβλο. Η διάταξη των τοίχων είναι ίδια με αυτή του ορόφου για να υπάρχει ομοιογένεια στο κτίριο.

Όλες οι εσωτερικές επιφάνειες των τοίχων είναι επιχρισμένες με τριφτό ασβεστοκονίαμα λευκού και γαλάζιου χρώματος.

Πατώματα - Οροφές

- Ισόγειο

Το πάτωμα του ισογείου είναι από μωσαϊκό και η οροφή είναι επιχρισμένη από ασβεστοκονίαμα λευκού χρώματος .

- Όροφος

Το πάτωμα αποτελείται από πλάκα σκυροδέματος 20 εκατοστών επενδυμένο από μωσαϊκό. Η οροφή είναι ίδια με αυτή του ισογείου.

Επίσης, πάνω από τη κλίμακα υπάρχει ένα πάτωμα, δημιουργώντας ένα επιπλέον χώρο (πιθανότατα, ήταν το ο χώρος του φύλακα για τον όροφο). Το πάτωμα αυτό είναι ξύλινο.

Εσωτερική κλίμακα

Υπάρχει μόνο μία εσωτερική κλίμακα η οποία είναι κατασκευασμένη από λιθοδομή και σκυρόδεμα. Αυτό σημαίνει ότι το κτίριο αρχικά (πριν τη προσθήκη ορόφου) ήταν χαμηλότερο και στη συνέχεια η σκάλα συνεχίστηκε. Βρίσκεται στην είσοδο του κτιρίου, ενώνει το ισόγειο με τον όροφο και είναι γωνιακή. Υπάρχουν 21 σκαλοπάτια και ένα πλατύσκαλο. Το πλάτος τους είναι 135 εκατοστά και τα ρίχτια έχουν ύψος 18 εκατοστών. Επίσης έχει τοποθετηθεί μάρμαρο πάχους 3 εκατοστών.

Εσωτερικά ανοίγματα – κουφώματα

Τα ανοίγματα των θυρών στα κελιά έχουν πλάτος 120 εκατοστών σε ισόγειο και όροφο. Οι πόρτες είναι σιδερένιες και το ύψος τους είναι 2,20 μέτρα. Τα ανοίγματα των παραθύρων έχουν πλάτος 100 εκατοστών. Τα κουφώματα είναι ορθογώνια και ξύλινα. Τα ύψη των παραθύρων διαφέρουν ανά επίπεδο. Αυτά του ισογείου έχουν ύψος 1,65 μέτρα και αυτά του ορόφου 1 μέτρο. Στα μπάνια των κελιών έχει τοποθετηθεί για τις πόρτες ξυλεία χρώματος μπεζ σκούρο και στα φύλλα και στις κάσες.

Στέγη – Φέρων οργανισμός της στέγης

Η στέγη του κτιρίου χωρίζεται σε δυο επιμέρους τετράριχτες στέγες. Η κάθε μία έχει τέσσερις ελκυστήρες πάνω στους οποίους στηρίζονται οι αμείβοντες της στέγης οι οποίοι συνδέονται με τον ορθοστάτη και τις αντηρίδες που ξεκινώντας από αυτόν καταλήγουν στο 1/3 των αμειβόντων. Στην απόληξη του ορθοστάτη υπάρχει ο κορφιάς της στέγης. Οι αμείβοντες στηρίζουν τα τέσσερα ζευκτά περιμετρικά της στέγης τα οποία είναι κυκλικής διατομής διαμέτρου 20 εκατοστών. Επάνω στα ζευκτά στηρίζεται το καδρονιάρισμα, με τεγίδες 5x7 εκατοστά ανά 40 εκατοστά και υπάρχει ακόμα ένα καδρονιάρισμα με τεγίδες 5x5 εκατοστά πάνω στις οποίες εδράζονται εν ξηρώ τα κεραμίδια. Οι μαχιάδες ξεκινούν από τον κορφιά για να καταλήξουν στις γωνίες των λιθοδομών. Δεν μπορούμε να αναφέρουμε περισσότερες λεπτομέρειες καθώς δεν έχουμε τη δυνατότητα να τη μελετήσουμε από κοντά. Οι καπνοδόχοι, που υπάρχουν αυτή τη στιγμή στο κτίριο, έχουν κυκλική διατομή και είναι όλοι σιδερένιοι, και πιθανότητα τοποθετήθηκαν μεταγενέστερα (εικόνα 1.34)

Εικόνα 1.34: Οι καπνοδόχοι πάνω και δίπλα από τη στέγη

1.4.2. Κτίρια Β-Γ-Δ

Εξωτερικοί τοίχοι - επιχρίσματα-χρωματισμοί

Οι εξωτερικοί τοίχοι των κτιρίων είναι περιμετρικά από λιθοδομή και έχουν πάχος 60 εκατοστά. Οι επιφάνειες των τοίχων είναι επιχρισμένες από ασβεστοκονίαμα χρώματος λευκού στα κτίρια Β και Γ και μεζ' σκούρο στο Δ.

Εξωτερικές κλίμακες

Η μόνη εξωτερική κλίμακα είναι αυτή που οδηγεί στον όροφο του Β κτιρίου και συγκεκριμένα, όπως προαναφέρθηκε στο χώρο συνεδριάσεων. Είναι κατασκευασμένη από σκυρόδεμα. Υπάρχουν 19 σκαλοπάτια και 2 πλατύσκαλα. Το ένα βρίσκεται στην αλλαγή φοράς της σκάλας και το άλλο στο τέλος της. Στηρίζεται σε μια κολώνα διατομής 25x25 εκατοστών. Σε κάθε σκαλοπάτι υπάρχει μάρμαρο πάχους περίπου 3 εκατοστών και προεξέχει 2 εκατοστά σε κάθε ένα από αυτά. Επίσης έχει τοποθετηθεί κάγκελο ύψους περίπου 110 εκατοστών (εικόνα 1.30). Η κλίμακα αυτή μπορεί να κατασκευάστηκε μεταγενέστερα λόγω του υλικού κατασκευής της. Υπάρχουν βέβαια και μικρές κλίμακες με 6 σκαλοπάτια που βρίσκονται στη νότια όψη των κτιρίων Β και Γ και οδηγούν σε επισκεπτήριο και χώρο τραπεζαρίας φυλακισμένων αντίστοιχα. Οι σκάλες αυτές είναι κατασκευασμένες από λίθο, ίσως τσιμεντόλιθο.

Εξωτερικά ανοίγματα – κουφώματα

Τα ανοίγματα των παραθύρων των κτιρίων έχουν ορθογωνικά σχήματα. Η μόνη διαφορά στα ανοίγματα είναι σε ύψη και σε πλάτη. Είναι κατασκευασμένα από λιθοδομή. Στα κτίρια Β και Γ είχαν τοποθετηθεί κάγκελα παρ' όλο που δε χρησιμοποιούνταν από τους φυλακισμένους, ενώ στο Δ δεν υπάρχουν. Τα κουφώματα είναι ξύλινα λευκού χρώματος και είναι όλα δίφυλλα (εικόνα 1.35). Οι δύο εξωτερικές κεντρικές θύρες του κτιρίου Β είναι διαφορεικού υλικού και χρώματος, αλλά μορφολογικά ίδιες. Η μία, που βρίσκεται στην είσοδο στο κτίριο Β, είναι ξύλινη και χρώματος σκούρο πράσινο (εικόνα 1.15) και η άλλη, που βρίσκεται στην έξοδο από αυτό και στο προαύλιο των φυλακών, είναι σιδερένια και χρώματος λευκού (εικόνα 1.36). Αυτό εξηγείται για λόγους ασφάλειας έτσι ώστε να μην υπάρχει εύκολη δυνατή έξοδος και απόδραση των φυλακισμένων. Η θύρα, η οποία βρίσκεται στον όροφο και είναι στο τέρμα της εξωτερικής κλίμακας, είναι μονή και το χρώμα της είναι καφέ (εικόνα 1.37). Οι θύρες που βρίσκονται στα ισόγεια των κτιρίων Β και Γ, έτσι ώστε να υπάρχει πρόσβαση στο επισκεπτήριο και εστιατόριο αντίστοιχα, είναι κατασκευασμένες από σίδηρο. Η εξωτερικές θύρες του κτιρίου Δ είναι και οι δύο μονές και ξύλινες, χρώματος πρασίνου (εικόνα 1.38).

Εικόνα 1.35: Εξωτερικό παράθυρο των κτιρίων Β και Γ

Εικόνα 1.36: Εξωτερική πόρτα κτιρίου Β στη νότια όψη του, και οδηγεί στο προαύλιο

Εικόνα 1.37: Η εξωτερική θύρα του κτιρίου Β στον όροφο

Εικόνα 1.38: Εξωτερική θύρα του κτιρίου Δ

Θεμελίωση

Η θεμελίωση δεν είναι εμφανής σε υπάρχον σχέδια και θα δεχτούμε σαν παραδοχή αυτή του κτιρίου Α.

Εσωτερικοί τοίχοι – Φέρων οργανισμός - Χρωματισμοί

Οι εσωτερικοί τοίχοι (και των τριών κτιρίων) που συμπεριφέρονται σαν φέροντας οργανισμός είναι όλοι κατασκευασμένοι από λιθοδομή και έχουν πάχος 30 εκατοστά. Όλοι οι υπόλοιποι έχουν τοποθετηθεί για να διαχωριστούν οι χώροι, είναι είτε από τούβλο είτε από ασβεστόλιθο και τα πάχη τους είναι 10 και 20 εκατοστά. Στους χώρους υγιεινής έχει τοποθετηθεί και γυψοσανίδα. Οι επιφάνειες στους τοίχους είναι επιχρισμένες από ασβεστοκονίαμα.

Εσωτερική κλίμακα

Η μόνη εσωτερική σκάλα είναι αυτή που ενώνει το ισόγειο με τον ορόφου του Β κτιρίου. Είναι κατασκευασμένη από σκυρόδεμα και έχει μήκος 3,05 μέτρα. Έχει 12 σκαλοπάτια και ένα πλατύσκαλο. Το πλάτος των σκαλοπατιών είναι 125 εκατοστά και τα ρίχτια έχουν ύψος 23 εκατοστά. Σε κάθε σκαλοπάτι έχει τοποθετηθεί μάρμαρο, παρόμοιο της εξωτερικής κλίμακας. Το φανάρι έχει πλάτος 20 εκατοστά και έχει τοποθετηθεί κάγκελο ύψους περίπου 110 εκατοστών (εικόνα 1.39).

Εσωτερικά κουφώματα – ανοίγματα

Στα κουφώματα έχει τοποθετηθεί λευκή ξυλεία τόσο στα φύλλα όσο και στις κάσες των θυρών και των παραθύρων. Οι πόρτες είναι όλες μονές, έχουν το ίδιο ύψος και διαφέρουν στο πλάτος. Τα παράθυρα έχουν ορθογώνιο σχήμα, είναι δίφυλλα και είναι κατασκευασμένα από ξύλο και τζάμι (εικόνα 1.40).

Οροφές

Οι οροφές των κτιρίων είναι ίδιες με αυτά του κτιρίου Α τόσο σε ισόγειο, όσο και σε όροφο. Το μόνο που μπορούμε να αναφέρουμε είναι ότι σε μερικούς χώρους έχει τοποθετηθεί ψευδοροφή.

Δάπεδα

Και αυτά τα δάπεδα είναι από μωσαϊκό. Στους χώρους υγιεινής και σε κάποιους άλλους έχουν επενδυθεί από πλακάκια.

Στέγες

Η στέγη του κτιρίου Β είναι τετράριχτη, του Γ τρίριχτη και του Δ δίριχτη. Η κατασκευή τους είναι ίδια με αυτή του Α.

Εικόνα 1.39: Η σκάλα του Β κτιρίου

Εικόνα 1.40: Εσωτερικό άνοιγμα και κούφωμα παραθύρου των κτιρίων

1.4.3. Περιβάλλον χώρος

Εξωτερικοί χώροι - τοίχοι – χρωματισμοί

Τα φυλάκεια έχουν κατασκευαστεί από σκυρόδεμα. Οι επιφάνειες των τοίχων, εσωτερικά και εξωτερικά, είναι επιχρισμένες από ασβεστοκονίαμα χρώματος μπεζ. (εικόνα 1.40). Τα ιατρεία και οι χώροι υγιεινής είναι κατασκευασμένα και αυτά από σκυρόδεμα. Οι εξωτερικές επιφάνειες έχουν λευκό χρώμα, ενώ οι εσωτερικοί τοίχοι των μπάνιων είναι επενδυμένοι με πλακάκι.

Εξωτερικά ανοίγματα – κουφώματα

Τα μόνα κουφώματα που έχουν χρησιμοποιηθεί στον περιβάλλοντα χώρο είναι αυτά που έχουν τοποθετηθεί στα τρία φυλάκια, στο ιατρείο και των χώρων υγιεινής τόσο στις θύρες όσο και στα παράθυρα. Τα παράθυρα είναι συρόμενα και οι πόρτες μονές. Έχει χρησιμοποιηθεί αλουμίνιο για τη κατασκευή τους και στις κάσες και στα φύλλα (εικόνα 1.41). Οι εξωτερικές πόρτες των μπάνιων και των ιατρείων είναι σιδερένιες και μονές, λευκού χρώματος.

Κλίμακες

Υπάρχει μόνο μία σκάλα και είναι αυτή που έχει δημιουργηθεί έτσι ώστε να υπάρχει πρόσβαση στα ιατρεία. Είναι κατασκευασμένη από σκυρόδεμα, στηρίζεται σε μια κολώνα και έχουν τοποθετηθεί κάγκελα (εικόνα 1.42).

Η τελικά διαμορφωμένη στάθμη

Η τελικά διαμορφωμένη στάθμη του περιβάλλοντα χώρου είναι κατασκευασμένο από τσιμέντο και σε μερικά σημεία του έχουν τοποθετηθεί πλάκες πεζοδρομίου.

Εικόνα 1.41: Ένα από τα φυλάκια που βρίσκονται στο προαύλιο των φυλακών

Εικόνα 1.42: Η σκάλα που οδηγεί στο χώρο των ιατρείων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Εκτίμηση των προβλημάτων

2.1. ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Τα κτίρια αυτά θα λέγαμε ότι βρίσκονται σε άθλια κατάσταση εξαιρουμένου του κτιρίου Δ, στο οποίο έγιναν κάποιες αισθητικές επεμβάσεις και εσωτερικά και εξωτερικά καθώς χρησιμοποιείται ως γραφεία.

Όλες οι όψεις των κτιρίων είναι αλλοιωμένες με το πέρασμα του χρόνου και έχουν υποστεί σημαντικές φθορές. Άσχημη εντύπωση προκαλούν τα συνθήματα και τα σχέδια που έχουν γραφτεί στις εξωτερικές επιφάνειες των τοίχων.

Στα κτίρια Α,Β,Γ υπάρχει αρκετή υγρασία εξαιτίας της ελλιπούς συντήρησής τους και γενικώς πλήρης ακαταστασία από τη στιγμή που δεν χρησιμοποιούνται ενεργά. Παρατηρούμε ότι μερικά παράθυρα έχουν μείνει ανοιχτά που σημαίνει ότι αναλόγως εποχών και καιρικών συνθηκών έχουν δημιουργηθεί αρκετά προβλήματα στα κτίρια. Το γεγονός ότι πέρα του λίθου δεν υπάρχει περισσότερη και επιπλέον μόνωση αυξάνει το ποσοστό υγρασίας που έχει εισχωρήσει εσωτερικά των κτιρίων τόσο στις επιφάνειες των τοίχων και οροφών όσο και στα κουφώματα. Το κτίριο Δ είναι σε καλύτερη κατάσταση από τα υπόλοιπα χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν χρειάζονται διορθώσεις.

2.2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ

2.2.1. Κτίρια

Εξωτερικοί τοίχοι-επιφάνειες-χρωματισμοί

Στους εξωτερικούς τοίχους παρατηρούμε ότι υπάρχει αρκετή υγρασία εξαιτίας του χρόνου και των καιρικών συνθηκών. Αυτό έχει προκαλέσει το "ξεφλούδισμα των επιχρισμάτων" και σε κάποια σημεία των επιφανειών βλέπουμε μερική κατάρρευση των τοίχων. Δεν υπάρχουν βέβαια ρωγμές στους τοίχους και αυτό είναι θετικό στοιχείο διότι προμηνύει ότι οι ζημιές στους πέτρινους τοίχους είναι μάλλον μηδαμικές. (εικόνες 2.1,2.2)

Εξωτερικά ανοίγματα-κουφώματα

Επίσης παρατηρούμε ότι έχουν ξεφλουδιστεί τα ανοίγματα λόγω της υγρασίας. Στα σημεία ένωσης κουφωμάτων/κιγκλιδωμάτων με τον λίθο παρατηρούμε ότι υπάρχουν αρκετές αλλοιώσεις. Τα κάγκελα έχουν σκουριάσει λόγω της οξειδωσης, τα ξύλινα παράθυρα έχουν λιώσει και σαπίσει και μερικά τζάμια έχουν σπάσει. Μπορούμε να επισημάνουμε πως και τα μάρμαρα, που έχουν τοποθετηθεί στις ποδιές των παραθύρων, έχουν φθαρεί.

Εικόνα 2.1: Εξωτερική επιφάνεια τοίχου στο κτίριο Α

Εικόνα 2.2: Εξωτερική επιφάνεια τοίχου στο κτίριο Β

Εξωτερικές κλίμακες

Η εξωτερική σκάλα, που βρίσκεται στη βόρεια όψη και έμπροσθεν του κτιρίου Δ που οδηγεί στον όροφο του Β, είναι σε σχετικά καλή κατάσταση. Η μόνη ζημιά που μπορούμε να αναφέρουμε είναι ότι στην εξωτερική επιφάνεια της ψάθας έχει αποκολληθεί μέρος του επιχρίσματος. Η σκάλα αυτή βέβαια μπορεί να συντηρείται, αφού ο χώρος στον οποίο οδηγεί η σκάλα, χρησιμοποιείται και σήμερα. Οι υπόλοιπες "μικρές κλίμακες" δε φέρουν και αυτές σημαντικές φθορές.

Εσωτερικοί τοίχοι-επιφάνειες-χρωματισμοί-οροφές

Εσωτερικά των κτιρίων παρατηρούμε ότι και εξωτερικά. Οι σοβάδες έχουν ξεφλουδιστεί σε έντονο βαθμό και οι χρωματισμοί στις επιφάνειες των τοίχων έχουν φύγει σε μερικά σημεία τους λόγω υγρασίας. Επίσης σε μερικούς χώρους επικρατεί και αρκετή μούχλα στοιχείο που αποδεικνύει για ακόμα μια φορά τη μη συντήρηση των κτιρίων. (εικόνα 2.3)

Εσωτερικά κουφώματα

Οι σιδερένιες πόρτες που βρίσκονται σε θαλάμους, κελιά και εργαστήρια (στο κτίριο Α) έχουν σκουριάσει. Οι υπόλοιπες πόρτες οι οποίες έχουν χρησιμοποιηθεί στο κτίριο Α(στους χώρους υγιεινής δηλαδή) και στα υπόλοιπα κτίρια, που είναι ξύλινες, δεν έχουν υποστεί μεγάλες ζημιές. Το ίδιο συμβαίνει και με τα ξύλινα παράθυρα με τη μόνη διαφορά ότι σε μερικά από αυτά παρατηρούμε σπασμένα τζάμια.

Εσωτερικές κλίμακες

(I) Σκάλα Α κτιρίου

Η σκάλα αυτή, όπως προαναφέραμε είναι κατασκευασμένη από λίθο και σκυρόδεμα. Στο μέρος της που είναι από λίθο δεν παρατηρούμε μεγάλες φθορές, ενώ στο υπόλοιπο υπάρχει οξειδωση του σκυροδέματος. Επίσης και το μάρμαρο που έχει τοποθετηθεί στα σκαλοπάτια έχει οξειδωθεί.(εικόνα 2.4)

(II) Σκάλα Β κτιρίου

Στη σκάλα αυτή μπορούμε να αναφέρουμε σημαντικές φθορές. Στην αρχή της έχει αποκολληθεί μέρος του σκυροδέματος όπως και σε αυτή έχει οξειδωθεί. Το κάγκελο στο φανάρι της έχει σπάσει και λυγίσει και το χρώμα που έχει χρησιμοποιηθεί έχει ξεθωριάσει σε μερικά σημεία του. (εικόνες 2.5,2.6)

Δάπεδα

Το μωσαϊκό έχει οξειδωθεί, αλλά όχι σε έντονο βαθμό. Τα πλακάκια, που έχουν τοποθετηθεί στους χώρους υγιεινής τόσο σε δάπεδο και οροφή όσο σε τοίχους, είναι σε καλή κατάσταση. (εικόνα 2.7)

Εικόνα 2.3: Η μούχλα που παρατηρείται σε ένα από τα ταβάνια του κτιρίου Β

Εικόνα 2.4: Η οξείδωση που παρατηρείται στη σκάλα του κτιρίου Α

Εικόνα 2.5: Η αποκόλληση του σκυροδέματος στη σκάλα του κτιρίου Β

Εικόνα 2.6: Το φανάρι της σκάλας και το κάγκελό της

Εικόνα 2.7: Η επένδυση του πατώματος και των τοίχων με πλακάκι στους χώρους υγιεινής

Φέρων οργανισμός

Στους πέτρινους τοίχους δεν παρατηρούμε ρωγμές, τουλάχιστον όχι σε τέτοιο βαθμό που να προκαλέσει μεγάλες ανησυχίες. Αυτό σημαίνει ότι οι ζημιές δεν είναι σημαντικές. Τα υποστυλώματα και τα δοκάρια του κτιρίου Α είναι σε άσχημη κατάσταση καθώς είναι "χτυπημένα" (εικόνες 2.8,2.9).

Εικόνες 2.8,2.9: Φθορές σε υποστυλώματα του κτιρίου Α

Στέγες

Τα κεραμίδια που έχουν χρησιμοποιηθεί στις στέγες των κτιρίων Α,Β,Γ φαίνονται ότι είναι παλιά, πράγμα που αποδεικνύει ότι δεν έχει γίνει αλλαγή της στέγης ή έστω κάποια συντήρηση. Η στέγη του κτιρίου Δ είναι πιο νέας κατασκευής καθώς τα κεραμίδια είναι πιο καινούρια και καθαρά από τα υπόλοιπα. Για την ξυλεία της κατασκευής του φέροντα οργανισμού τους δεν μπορούμε να αναφερθούμε καθώς δεν υπάρχουν φωτογραφίες και υλικό που θα ήταν χρήσιμο για την ανάλυση των προβλημάτων της.

Ηλεκτρολογικές-Μηχανολογικές εγκαταστάσεις

Όλες αυτές οι εγκαταστάσεις είναι σε άθλια κατάσταση, καθώς παρατηρούμε ότι δεν υπάρχει σωστή κάλυψη των καλωδίων, εκ των οποίων μερικά από αυτά είναι και αρκετά φθαρμένα και "φαγωμένα". Οι κεντρικοί πίνακες βέβαια είναι σε καλύτερη κατάσταση και το μόνο που μπορούμε να επισημάνουμε σε αυτούς είναι το ξεθώριασμά τους και μικροφθορές που έχουν υποστεί με το πέρασμα του χρόνου.

2.2.2. Περιβάλλον χώρος

Τα φυλάκεια είναι σε καλή κατάσταση όπως και τα κουφώματα που έχουν χρησιμοποιηθεί σε αυτά. Τα κτίσματα που βρίσκονται περιμετρικά του κτιρίου Α, είναι παλαιά και μερικά από αυτά σχεδόν μισοκατεδαφισμένα. Οι χρωματισμοί των επιφανειών στο χώρο των ιατρείων και υγιεινής δεν έχουν ξεβάψει αρκετά. Το δάπεδο έχει υποστεί κάποιες αλλοιώσεις ανάλογες βέβαια των κλιματικών παραγόντων που επικρατούν στη περιοχή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Προτάσεις αποκατάστασης των κτιρίων

3.1. ΣΚΟΠΟΣ – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ

Οι προτάσεις που γίνονται έχουν τρία σκέλη:

1. την ανακατασκευή των τυχόν δομικών προβλημάτων του κτιρίου, όσων προέκυψαν από τη μελέτη
2. πρόταση αλλαγής χρήσης των κτιρίων και του περιβάλλοντα χώρου με σκοπό την ανάδειξή τους
3. την πρόταση λύσεων για την ενεργειακή αυτονομία των κτιρίων

Στόχος της επέμβασης μας είναι:

- Η ενίσχυση του φέροντος οργανισμού (όπου αυτό κριθεί απαραίτητο) και της στέγης
- Η αντιμετώπιση των οικοδομικών προβλημάτων στο κέλυφος των κτιρίων για να διορθωθούν οι ζημιές αλλά και να προνοήσουμε για μελλοντικά προβλήματα
- Η αισθητική αναβάθμιση των κτιρίων με την ανάδειξη της αρχιτεκτονικής τους και την προσεκτική ανακατασκευή των τμημάτων που έχουν υποστεί φθορές με την χρησιμοποίηση κλασσικών τεχνικών (η χρησιμοποίηση νέων τεχνικών θα περιοριστεί στα σημεία που είναι η μόνη λύση)
- Η αισθητική αναβάθμιση του περιβάλλοντος χώρου
- Η ενεργειακή αυτονομία των κτιρίων (βιοκλιματικά)

Οι όποιες επεμβάσεις θα γίνουν στα κτίρια θα είναι συνυφασμένες με την ιστορία και την αρχιτεκτονική τους.

Αναφορά στην αλλαγή χρήσης των κτιρίων μας

Στόχοι της επέμβασης μας είναι:

- Η ανάδειξη της ιστορικής και αρχιτεκτονικής των Τρικάλων
- Η ένταξη των παλαιών φυλακών στην ζωή της πόλης με την πλήρη αξιοποίηση τους
- Η προβολή της ιστορίας, του πολιτισμού και της τέχνης των Τρικάλων αλλά και την ιστορία του σωφρονιστικού συστήματος
- Η συνεργασία της τοπικής αρχής με ντόπιους επιχειρηματίες- ιδιώτες για την υλοποίηση της επέμβασης και την προβολή του
- Το καινούργιο συγκρότημα κτιρίων να καταναλώνει όσο το δυνατόν λιγότερη ενέργεια ώστε να μην επιβαρύνει το περιβάλλον.

3.2. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Γενικά

Η λειτουργική δομή των κτιρίων μας έπρεπε να αποκατασταθεί και να αναδιοργανωθούν οι χώροι έτσι ώστε η χρήση τους από ένα κέντρο κράτησης να μεταβληθεί σε πολιτιστικό κέντρο που θα περιλαμβάνει μουσείο, αίθουσες συνεδριάσεων, βιβλιοθήκη και αναψυκτήριο.

Κτίριο Α

Το κτίριο αυτό θα μετατραπεί σε μουσείο και χώρος εκθεμάτων. Για τον λόγο αυτό, στο ισόγειο του κτιρίου προτείνουμε να αφαιρεθούν οι χώροι υγιεινής που υπήρχαν σε κάθε κελί για να ενοποιηθούν οι χώροι και να δημιουργηθούν προθήκες όπου θα τοποθετηθούν τα εκθέματα όπου θα λειτουργήσει το μουσείο. Το οποίο θα χωρίζεται σε τέσσερις (4) αίθουσες που κάθε μια θα έχει διαφορετικό θέμα. Εμείς προτείνουμε τα εξής:

- Αίθουσα για την ιστορία των κτιρίων των φυλακών και την ζωή στις φυλακές
- Αίθουσα λαϊκής και πολιτιστικής ιστορίας
- Αίθουσα για την ζωή και το έργο σπουδαίων Τρικαλινών
- Αίθουσα ιστορίας του Νομού Τρικάλων

Στον όροφο του κτιρίου θα καθαιρεθούν οι τοιχοποιίες για να δημιουργηθεί ένας ενιαίος χώρος που θα χρησιμεύσει ως χώρος εκθεμάτων των ντόπιων καλλιτεχνών. Στον όροφο αυτό θα δημιουργηθούν οι χώροι υγιεινής που θα είναι κατασκευασμένοι από γυψοσανίδα.

Κτίριο Β

Το κτίριο αυτό θα έχει διπλής σημασίας χαρακτήρα. Η αφαίρεση της εσωτερικής σκάλας χωρίζει το κτίριο στα δύο στο οριζόντιο επίπεδο και μετατρέπονται σε 2 "ξεχωριστά" κτίρια. Στο ισόγειο αφαιρούνται όλοι οι "μη πέτρινοι" τοίχοι και περιλαμβάνει κυρίως διοικητικά γραφεία και αποθηκευτικούς χώρους. Αντιθέτως ο όροφος έχει χωριστεί σε 2 μεγάλες αίθουσες, όπου θα πραγματοποιούνται οι απαραίτητες προβολές σε ό, τι έχει σχέση με το μουσείο στο κτίριο Α. Ο όροφος και το κτίριο Α έχουν άμεση σύνδεση με μια πρόταση μεταλλικής κατασκευής που προτείνουμε παρακάτω αλλά και σε σχέδια..

Κτίριο Γ

Το κτίριο αυτό μετατρέπεται σε χώρο τραπεζαρίας των εργαζομένων του συγκροτήματος και σε χώρο αναψυχής των επισκεπτών. Το κτίριο χωρίζεται και αυτό σε 2 μέρη. Το ένα, το οποίο συνδέεται με συρόμενη πόρτα με το κτίριο Β χρησιμεύει ως τραπεζαρία των εργαζομένων. Το άλλο μετατρέπεται σε χώρους υγιεινής και κουζίνας, που ενώνεται (που φαίνεται σε κάτοψη) με την προσθήκη ενός επιπλέον κτιρίου.

Κτίριο Δ

Το κτίριο αυτό θα μετατραπεί σε αίθουσα περιήγησης στο διαδίκτυο, βιβλιοθήκη και το γραφείο τουρισμού. Στην αίθουσα περιήγησης στο διαδίκτυο θα μπορεί κάθε άνθρωπος να περιηγείται στο διαδίκτυο με σκοπό την μάθηση. Στην βιβλιοθήκη σκοπός είναι να υπάρξουν συγγράμματα ντόπιων συγγραφέων και γενικά σπάνια συγγράμματα. Το γραφείο τουρισμού ως σκοπό θα έχει την ενημέρωση των επισκεπτών της πόλης και του νομού για τα αξιοθέατα και την ιστορία της πόλης και του νομού, που σε συνδυασμό με την ξενάγηση στο μουσείο θα βοηθήσει στην ολοένα αυξανόμενη τουριστική άνθηση του νομού.

3.3. ΔΟΜΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Γενικά

Η έρευνα για την κατασκευαστική δομή θα μας βοηθήσει για την διάγνωση της παθολογίας των κτιρίων μας αλλά και για την επιλογή της καλύτερης δυνατής επισκευής. Εμείς προτείνουμε τρόπους επισκευής των δομικών στοιχείων. Σε προηγούμενο κεφάλαιο έχουμε αναφερθεί στην διάγνωση των προβλημάτων των κτιρίων μας στηριζόμενοι στα προβλήματα που είναι εμφανή δια γυμνού οφθαλμού. Σε μια δομική μελέτη σε βάθος θα πρέπει να προχωρήσουμε σε περαιτέρω ανάλυση των προβλημάτων αυτών με τις ανάλογες μεθόδους.

Κτίριο Α

Για τα δομικά και αρχιτεκτονικά προβλήματα αυτού του κτιρίου προτείνονται τα εξής:

- Με τοπικές εκσκαφές εσωτερικά του κτιρίου να ενισχυθούν τα θεμέλια όπου κρίνεται αυτό απαραίτητο.
- Καθαίρεση των επιχρισμάτων σε όλο το κτίριο
- Καθαίρεση των συνδετικών κονιαμάτων και ενίσχυσή τους με σκυρόδεμα (αφού πρώτα έχει ενισχυθεί εσωτερικά η μόνωση της τοιχοποιίας)
- Αντικατάσταση των ξυλοδεσιών με νέες και ενίσχυση των σημείων τους
- Η λίθινη κλίμακα καθώς και το ξύλινο πάτωμα (φυλάκιο) θα καθαιρεθούν για να γίνει ένας ενιαίος χώρος στην είσοδο του κτιρίου Α
- Η τοιχοποιία του ορόφου θα καθαιρεθεί
- Περιμετρικά στον όροφο (μετά την καθαίρεση της τοιχοποιίας) θα κατασκευαστεί διπλός τοίχος με επένδυση από τούβλα , διάκενο και θερμομονωτική πλάκα
- Κατασκευή με γυψοσανίδες των χώρων υγιεινής στον όροφο
- Ενίσχυση των υποστυλωμάτων, των δοκαριών και της πλάκας του κάθε ορόφου όπου κριθεί απαραίτητο
- Αντικατάσταση του μωσαϊκού των πατωμάτων με ξύλινο
- Κατασκευή προθηκών
- Τοποθέτηση νέων ποδιών στα κουφώματα, από μάρμαρο
- Αντικατάσταση των κουφωμάτων
- Επισκευή των θυρών
- Τοποθέτηση νέων θυρών στις νέες εισόδους στο ισόγειο και στον όροφο
- Αποξήλωση των παλαιών ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων και τοποθέτηση καινούργιων
- Αποξήλωση των παλαιών μηχανολογικών και υδραυλικών εγκαταστάσεων και τοποθέτηση καινούργιων
- Τοποθέτηση συστημάτων ασφαλείας (συναγερμός)
- Τοποθέτηση των σωμάτων ψύξης- θέρμανσης
- Νέα επιχρίσματα σε οροφές και τοιχοποιία του ορόφου
- Ελαιοχρωματισμός
- Καθαίρεση των στεγών στην οροφή του κτιρίου

Κτίριο Β

Για τα δομικά και αρχιτεκτονικά προβλήματα του κτιρίου αυτού προτείνεται:

- Με τοπικές εκσκαφές εσωτερικά του κτιρίου να ενισχυθούν τα θεμέλια όπου κρίνεται αυτό απαραίτητο.
- Καθαίρεση των επιχρισμάτων σε όλο το κτίριο
- Καθαίρεση της εσωτερικής κλίμακας και αντικατάστασή της με μια ξύλινη κλίμακα
- Καθαίρεση των συνδετικών κονιαμάτων και ενίσχυσή τους με σκυρόδεμα (αφού πρώτα έχει ενισχυθεί εσωτερικά η μόνωση της τοιχοποιίας)
- Αντικατάσταση των ξυλοδεσιών με νέες και ενίσχυση των σημείων τους
- Τοποθέτηση νέων ποδιών στα κουφώματα, από μάρμαρο
- Αντικατάσταση των κουφωμάτων (παράθυρα, βλ. Κουφώματα)
- Αποξήλωση των παλαιών ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων και τοποθέτηση καινούργιων
- Αποξήλωση των παλαιών μηχανολογικών και υδραυλικών εγκαταστάσεων και τοποθέτηση καινούργιων
- Τοποθέτηση συστημάτων ασφαλείας (συναγερμός)
- Τοποθέτηση των σωμάτων ψύξης- θέρμανσης
- Όπου χρειαστεί, στο κέλυφος του κτιρίου θα κατασκευαστεί διπλός τοίχος με επένδυση από τούβλα, διάκενο και θερμομονωτική πλάκα
- Εσωτερικά θα κατασκευαστούν, όπως φαίνεται στην κάτοψη, εσωτερικά μονοκέλυφος τοίχος από τούβλα
- Επιχρίσματα σε νέες τοιχοποιίες
- Ελαιοχρωματισμός

Κτίριο Γ

Για τα δομικά και αρχιτεκτονικά προβλήματα του κτιρίου αυτού προτείνεται:

- Με τοπικές εκσκαφές εσωτερικά του κτιρίου να ενισχυθούν τα θεμέλια όπου κρίνεται αυτό απαραίτητο.
- Καθαίρεση των επιχρισμάτων σε όλο το κτίριο
- Καθαίρεση της εσωτερικής κλίμακας και αντικατάστασή της με μια ξύλινη κλίμακα
- Καθαίρεση των συνδετικών κονιαμάτων και ενίσχυσή τους με σκυρόδεμα (αφού πρώτα έχει ενισχυθεί εσωτερικά η μόνωση της τοιχοποιίας)
- Αντικατάσταση των ξυλοδεσιών με νέες και ενίσχυση των σημείων τους
- Τοποθέτηση νέων ποδιών στα κουφώματα, από μάρμαρο
- Αντικατάσταση των κουφωμάτων
- Αποξήλωση των παλαιών ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων και τοποθέτηση καινούργιων
- Αποξήλωση των παλαιών μηχανολογικών και υδραυλικών εγκαταστάσεων και τοποθέτηση καινούργιων
- Τοποθέτηση συστημάτων ασφαλείας (συναγερμός)
- Τοποθέτηση των σωμάτων ψύξης- θέρμανσης
- Όπου χρειαστεί, στο κέλυφος του κτιρίου θα κατασκευαστεί διπλός τοίχος με επένδυση από τούβλα, διάκενο και θερμομονωτική πλάκα

- Εσωτερικά θα κατασκευαστούν, όπως φαίνεται στην κάτοψη, εσωτερικά μονοκέλυφος τοίχος από τούβλα
- Επιχρίσματα σε νέες τοιχοποιίες
- Ελαιοχρωματισμός

Κτίριο Δ

Για τα δομικά και αρχιτεκτονικά προβλήματα του κτιρίου αυτού προτείνεται:

- Με τοπικές εκσκαφές εσωτερικά του κτιρίου να ενισχυθούν τα θεμέλια όπου κρίνεται αυτό απαραίτητο.
- Καθαίρεση των επιχρισμάτων σε όλο το κτίριο
- Καθαίρεση της εσωτερικής κλίμακας και αντικατάστασή της με μια ξύλινη κλίμακα
- Καθαίρεση των συνδετικών κονιαμάτων και ενίσχυσή τους με σκυρόδεμα (αφού πρώτα έχει ενισχυθεί εσωτερικά η μόνωση της τοιχοποιίας)
- Αντικατάσταση των ξυλοδεσιών με νέες και ενίσχυση των σημείων τους
- Τοποθέτηση νέων ποδιών στα κουφώματα, από μάρμαρο
- Αντικατάσταση των κουφωμάτων
- Αποξήλωση των παλαιών ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων και τοποθέτηση καινούργιων
- Αποξήλωση των παλαιών μηχανολογικών και υδραυλικών εγκαταστάσεων και τοποθέτηση καινούργιων
- Τοποθέτηση συστημάτων ασφαλείας (συναγερμός)
- Τοποθέτηση των σωμάτων ψύξης- θέρμανσης
- Όπου χρειαστεί, στο κέλυφος του κτιρίου θα κατασκευαστεί διπλός τοίχος με επένδυση από τούβλα , διάκενο και θερμομονωτική πλάκα
- Εσωτερικά θα κατασκευαστούν, όπως φαίνεται στην κάτοψη, εσωτερικά μονοκέλυφος τοίχος από τούβλα
- Επιχρίσματα σε νέες τοιχοποιίες
- Ελαιοχρωματισμός
- Προσθήκη και κατασκευή νέου κτίσματος για τη δημιουργία καφετέριας – εστιατορίου με σκοπό την επέκταση του κτιρίου

Εξωτερικές Όψεις

Για τις εξωτερικές όψεις των κτιρίων προτείνονται τα εξής:

- Καθαίρεση των επιχρισμάτων και συντήρηση της πέτρινης τοιχοποιίας
- Οποιαδήποτε μεταγενέστερη κατασκευή θα αναιρεθεί
- Αποκατάσταση όλων των εξωτερικών ξύλινων θυρών
- Αφαίρεση των παλαιών κρασπέδων και δημιουργία νέων διαδρόμων περιμετρικά των κτιρίων
- Προτείνεται η κατασκευή ενός διαδρόμου, από χάλυβα και γυαλί, για να ενωθούν τα κτίρια Α και Β, όπως φαίνεται στα σχέδια

3.4. ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ ΧΩΡΟΥ

Η καθαίρεση των περιμετρικών τοίχων των φυλακών θα αναδείξει τα κτίρια. Για αυτό το λόγο στον περιβάλλοντα χώρο πρέπει να φυτευτεί με φυτά και να δημιουργηθούν παρτέρια με λουλούδια. Η τοποθέτηση καθισμάτων και φωτισμού καθώς και η δημιουργία μονοπατιών σε όλη την περιοχή βόρεια των κτιρίων θα δημιουργήσει ένα ευχάριστο χώρο περιπάτου και θα αναδείξει την περιοχή και τα κτίρια μας.

Αναφορά σε επεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης

Ο εκσυγχρονισμός τη Ελλάδας σε συνδυασμό με την αδιαφορία για την εξοικονόμηση ενέργειας, επέφερε και υπέρμετρα μεγάλη κατανάλωση ενέργειας στο κτιριακό τομέα. Η θέρμανση των κτιρίων, έχει καταγραφεί από το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, ότι καλύπτει το 36% της συνολικής ενεργειακής κατανάλωσης. Ενώ παράλληλα τα κτίρια ευθύνονται σε ποσοστό άνω του 45% των συνολικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Εύκολα γίνεται αντιληπτό ότι ο βιοκλιματικός σχεδιασμός των νέων κτιρίων καθώς και η ενεργειακή αναβάθμιση των υπαρχόντων θα επιφέρει σημαντική μείωση των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα.

Οι γνώσεις που έχουμε δεν επαρκούν για μια ενεργειακή μελέτη. Για αυτό το λόγο εμείς απλά θα αναφέρουμε διάφορες παρεμβάσεις που θεωρούμε ότι είναι σημαντικές για την μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης των κτιρίων μας.

Το μεγαλύτερο μέρος της καταναλισκόμενης ενέργειας σε ένα οίκημα υπηρεσιών καταλαμβάνει η θέρμανση και η ψύξη. Οι απαιτήσεις θέρμανσης στα κτίρια μας είναι αυξημένες τις πρωινές και τις απογευματινές ώρες. Σε συνάρτηση με τον χώρο που πρέπει να θερμανθεί ή να ψυχθεί καθιστά συμφέρουσα λύση την τοποθέτηση ενός συστήματος θέρμανσης/ ψύξης που σαν καύσιμο χρησιμοποιεί το φυσικό αέριο μειώνοντας έτσι τους ρύπους που απελευθερώνονται στην ατμόσφαιρα. Στην περαιτέρω μείωση των ρύπων θα συμβάλει η αντικατάσταση των κουφωμάτων με νέας γενιάς κουφώματα και υαλοπίνακες ώστε να περιορισθεί η απώλεια θερμότητας καθώς και η επιρροή του περιβάλλοντος στο μικροκλίμα του κτιρίου. Ακόμη πρέπει να μονώσουμε κατάλληλα την τοιχοποιία και τις κολώνες των κτιρίων μας. Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε θερμομονωτικές πλάκες στην τοιχοποιία με οπτοπλινθοδομή και στην πέτρινη τοιχοποιία να δημιουργήσουμε ένα φράγμα υδρατμών.

Η χρησιμοποίηση φωτοβολταϊκών στην οροφή του κτιρίου Α είναι μια ακόμη επέμβαση προς την κατεύθυνση της ενεργειακής αναβάθμισης. Διότι, η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια θα υπερκαλύψει τις καθημερινές ανάγκες του κτιρίου.

Συμπεράσματα

Η αποκατάσταση των παλαιών φυλακών Τρικάλων κρίνεται ως αναγκαία λόγω της ιστορικότητας και της σημασίας που έχουν για την πόλη των Τρικάλων. Αν και το κτίριο δεν είναι ευέλικτο για επεμβάσεις, θεωρούμε πως μικρές σε έκταση επεμβάσεις μπορούν να πραγματοποιηθούν χωρίς να υπάρξει πρόβλημα για την στατική επάρκεια και αλλοίωση στην αρχιτεκτονική του.

Αν και το κόστος των επεμβάσεων (στατικών, αρχιτεκτονικών και της ενεργειακής αναβάθμισης) και των λειτουργικών προτάσεων πιθανόν να είναι μεγάλο, καθιστά δύσκολο την δεδομένη χρονική στιγμή την μονομερή χρηματοδότησή του. Για αυτό το λόγο η σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού φορέα κρίνεται αναγκαία.

Το συγκρότημα των κτιρίων μετά τις επεμβάσεις θα αποτελέσει οικονομική ανάπτυξη για τον νομό και θα συμβάλλει στην ολοένα και μεγαλύτερη αύξηση του τουρισμού, όπως επίσης και στην ενίσχυση της αντίληψης της τοπικής κοινωνίας για την ιστορικότητα του κτισμένου περιβάλλοντος. Ελπίζουμε να μετατραπεί σε ενεργό κύτταρο της ζωής της πόλης των Τρικάλων.

Τέλος αποτελεί ευχή και ελπίδα να ληφθούν υπόψη οι προτάσεις από τον Δήμο Τρικκαίων και να πραγματοποιηθεί η αποκατάσταση των κτισμάτων και η ένταξή τους στην ζωή της πόλης.

Βιβλιογραφία

- Συγγράμματα ΜΑΡΟΥΛΑ ΚΛΙΑΦΑ
 - ΤΡΙΚΑΛΑ Ι
 - ΤΡΙΚΑΛΑ ΙΙ
- ΕΘΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΤΡΙΚΑΛΩΝ
Επιμελήθηκε: Ηλ. Ζιάκας, εκδόσεις: ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΤΡΙΚΑΛΩΝ 1981
- Γενικές αρχές του βιοκλιματικού σχεδιασμού από την ΚΛΕΙΩ Ν.ΑΞΑΡΛΗ
- Πληροφορίες και φωτογραφίες από
 - την ιστοσελίδα του Δήμου Τρικκαίων www.tricalacity.gr
 - την ιστοσελίδα του υπουργείου εσωτερικών www.ypes.gr
 - Σεμινάριο του τμήματος Κεντρικής Μακεδονίας του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος με τίτλο "ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΝΕΩΝ ΚΑΙ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ".

Επίσης, η πτυχιακή μας δημιουργήθηκε στη διάρθρωσή της σύμφωνα με παλαιότερη πτυχιακή τους τμήματός μας με θέμα " ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΝΕΑΣ ΧΡΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΔΑΛΛΙΕΤΟΥ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ" της σπουδάστριας Κονιδάρη Σπυριδούλα.

Ευχαριστούμε την κυρία Μαλικούτη Σταματίνα για την συνεργασία της και τις πληροφορίες που μας παρείχε.